Hvad tjente økologerne i 2012?

af Marianne Tesdorpf

Danmarks Statistik udsendte i september deres årlige regnskabsstatistik for økologisk jordbrug. Af statistikken fremgår det, at 2012 var et år med høje priser på korn og frø og fortsat lave priser på mælk.

Driftsresultatet

Det samlede driftsresultat for økologiske heltidsbrug steg i 2012 med 20.000 kr. og landede på et gennemsnit på 269.000 kr. Stigningen skyldes en pæn stigning i resultatet hos de økologiske svineproducenter.

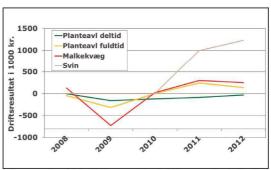
Mælkeproducenter

De økologiske mælkeproducenter oplevede i 2012 et fald i indtjeningen. Økologerne har dog fortsat et højere driftsresultat end deres konventionelle kollegaer. Resultatet var påvirket af høje foderpriser i 2012. Der er en gennemsnitlig stigning i foderomkostninger på over 300.000 kr. Når de konventionelle haler ind på økologerne i 2012 skyldes det, at de opnået en større stigning i bruttoindkomsten, herunder en større stigning i ydelsen.

Heldigvis forventes 2013 at blive et bedre år for mælkeproducenterne med prisstigninger på mælk og faldende foderpriser. Det formodes at den nuværende mælkepris fastholdes i 2014 og at foderprisen falder en smule.

Svineproducenter

De 28 svineproducenter i statistikken har haft et rigtig godt år i 2012, på trods af de høje foderpriser. Foderpriserne er faldet i løbet af 2013, men da markedstillægget er

Figur 1. Udviklingen i driftsresultatet for 4 økologiske driftsgrene fra 2008 til 2012 Kilde: Danmarks Statistik

tæt på halveret, bliver det lidt af en udfordring at holde resultatet for 2012.

Planteavlere

2012 var året med rigtig gode priser på korn og frø og bruttoresultater for de økologiske heltidsplanteavlere steg da også med over en million kr. Men omkostningerne fulgte med og vi ser her en stigning på næsten 800.000 kr. Driftsresultat landede på 137.000 kr., hvilket er 106.000 kr. lavere end i 2011 og hermed lavere end forventet. For deltidsplanteavlerne er resultatet forbedret med næsten 60.000 kr. men dog stadig negativt.

Arealanvendelse og prisrelationer

I Videncentrets opgørelse over arealanvendelse, udbytter og priser for økologiske og konventionelle heltidsbedrifter ses, at de økologiske udbytter i 2012 lå på ca. 60 % af

Tabel 1. Resultatopgørelse for økologiske bedrifter 2012 angivet i 1000 kr. Kilde: Danmarks Statistik

	Planteavl	Malkekvæg	Svin	Deltid	
Bedrifter	75	393	28	906	
Bruttoudbytte	3.272	6.254	10.046	386	
Driftsomkostninger	2.490	5.476	8.009	386	
Heraf foder		2.486	5.044		
Finansieringsomkostninger	1.284	1.110	1.300	121	
Generelle tilskud	640	584	493	93	
Driftsresultat	137	252	1.230	-29	

de konventionelle, mens priserne lå ca. 55 % over. Det er derfor ikke relationen priser – udbytte, der giver den store forskel over til de konventionelle. Men ser vi på arealanvendelsen, er der en væsentlig forskel. De økologiske planteavlere har 25 % af deres areal udlagt i sædskiftegræs og vedvarende græs. Under sædskiftegræs gemmer kløvergræsarealerne sig. Det samme tal er for de konventionelle 4 %. I stedet dyrker de konventionelle på 11 % af deres areal fabriksroer og raps. Økologerne har 0,4 % med raps. Med hensyn til dyrkning af frøgræs ligger begge meget ens.

Det økologiske sædskifte skal løse flere opgaver. Det skal samle og fastholde næringsstoffer samtidig med at ukrudtet skal holdes i ave. Det giver ikke altid mulighed for en hurtig økonomisk optimering og større satsning på højværdiafgrøder. Til gengæld vil det på længere sigt give en mere frugtbar jord og fastholde noget af det kulstof i jorden, som vi så nødigt ser i atmosfæren.

Konklusion:

Høje foderpriser giver de økologiske mælkeproducenter et fald i indtjeningen i 2012. Driftsresultatet er dog fortsat bedre end hos deres konventionelle kollegaer.

Et højt markedstillæg giver svineproducenterne et flot resultat, på trods af høje foderpriser.

Fuldtidsplanteavlerne har trods høje priser et fald i indtjeningen. Stigningen i bruttoudbyttet var lavere end stigningen i omkostningerne.

Deltidsplanteavlerne har forbedret resultatet, der dog fortsat er negativt.

Højere priser kompenserer for et lavere udbytte, men ikke for økologernes højere andel af kløvergræs og vedvarende græs i sædskiftet.